

Dorpsagenda Heilig Landstichting 2019-2023 een evaluatie

Vera Mattijssen

Een dorps- of buurtagenda is een lijst met acties die bewoners belangrijk vinden en waar ze zich voor willen gaan inzetten. Onze lopende agenda is voortgekomen uit een dorpsonderzoek verricht in 2018, en opgesteld door het toenmalige dorpsverenigingsbestuur onder voorzitterschap van Lies van Campen. De looptijd, van 2019 tot/met 2023, zit er bijna op. Reden voor het huidige bestuur om een evaluatie te starten

EVALUATIE

In de Dorpsagenda 2019-2023 zijn wensen van de bewoners gegroepeerd in een vijftal thema's. Wie regelmatig in de Bosduivel komt kent de grote poster hiervan die bij de ingang hangt. Per thema zijn acties geformuleerd, waarmee groepen vrijwilligers en het bestuur van de Dorpsvereniging aan het werk zijn gegaan. De acties hadden deels betrekking op doorontwikkeling van reeds bestaande activiteiten, en deels op nieuwe dingen.

Waar heeft dat al nu toe geleid? Ter evaluatie zijn er eind 2022 vraaggerekenen geweest met (vertegenwoordigers van) de diverse werkgroepen, de straatcontactpersonen, onze lokale verenigingen, en de Bosduivel. Met deze evaluatie willen we een terugkoppeling geven aan alle vrijwilligers en dorpsbewoners en aan de gemeente Berg en Dal. Tegelijkertijd biedt de evaluatie een uitgangspunt om te komen tot een vervolg Dorpsagenda 2024-2028.

UITKOMSTEN PER THEMA

Samen

“Ontmoeting bevorderen, bruggen slaan tussen bestaande initiatieven en door ontwikkelen van het dorps huis”, daar draaide het om bij het thema Samen. Wat dorps huis de Bosduivel betreft kan gesteld worden dat dat inmiddels een niet meer weg te denken plaats heeft in onze dorpsgemeenschap. Naast het bestuur is een actief exploitatieteam van vrijwilligers geformeerd. Naar schatting 15-20% van de bewoners maakt gebruik van de Bosduivel. Het dorps huis faciliteert de plaatselijke verenigingen, en initieert zelf activiteiten. Bridgen, open atelier, cursussen muziek en kunstgeschiedenis, zingen, bibliotheek, en seizoensoep vormen een greep uit de activiteiten die allen in het teken staan van “ontmoeting”.

In het kader van “bruggen slaan” onderhoudt de Dorpsvereniging de onderlinge communicatie in het dorp middels de up-to-date eigen website, de Oorschelp (kwartaal-nieuwsbrief), het maandelijkse Oorbelletje (beiden huis-aan-huis bezorgd) en de Dorpsmail. Er is een Dorps-app waarin 175 mensen participeren. Een belangrijke ontmoetingsplek is de jaarlijkse burendag in september met onder andere een dorpsbuffet bereid door bewoners.

“Samen” impliceert ook zorgzaamheid. Het netwerk straatcontactpersonen, met een signalerende functie en persoonlijk contact op buurtniveau, dat al langer bestaat functioneert goed. De Vereniging 50Plus organiseert een doorlopend en gevarieerd programma voor haar leeftijdsgroep, met veel oog voor sociale en welzijnsaspecten.

Al met al beslaat het thema Samen een breed terrein dat wordt ingevuld door diverse actieve geledingen, die onderling raakvlakken hebben in de Bosduivel, in de Dorpsvereniging en in de diverse plaatselijke communicatie media. Een nader vorm te geven Werkgroep Samen (vergelijkbaar met de Werkgroep Duurzaamheid, zie verderop) zou de in de Dorpsagenda beoogde “brug” verder kunnen slaan en bijvoorbeeld ook 3x per jaar een thematische activiteit kunnen organiseren.

Jong

Bevorderen van ontmoeting tussen leeftijdsgenoten, activiteiten voor verschillende leeftijdsgroepen, en samenwerking met Oranje Comité” waren hier de beoogde doelen.

Het Oranje Comité is een actieve en betrokken plaatselijke groep die al decennia jaarlijks meerdere activiteiten voor kinderen van de lagere school leeftijd organiseert. De huidige voorzitter is tevens bestuurslid van de Dorpsvereniging, hetgeen nu voorziet in een nauwe afstemming. Alom wordt ervaren dat kinderen vanaf pakweg 10 jaar en adolescenten moeilijk te boeien zijn voor dorpsactiviteiten. Zij hebben hun eigen leven, gaan naar verschillende scholen en hebben daar hun contacten.

Wensen en ideeën voor een vervolgagenda: activiteiten richten op gezinnen, waar ouders hun (jonge) kinderen mee naar toe kunnen nemen. Zo worden ook de dertigers/veertigers bereikt. Streven naar duurzame samenwerking tussen Oranje Comité en Dorpsvereniging waarbij de eerste organiseert en de tweede faciliteert. Hoe adolescenten te betrekken bij onze dorpsgemeenschap? Klusjes of boodschappen voor ouderen, digitale hulp? Dat zijn vragen waarop het antwoord nog lastig is.

Bewegen

“Stimuleren, organiseren en ondersteunen van (bestaande) bewegingsactiviteiten voor en door bewoners” was het breed gedefinieerde doel. Gesteld kan worden dat dit doel ruim behaald wordt door de inzet van diverse groepen, én door de deelname door bewoners. Zo zijn er op dinsdag 3 bewegingsactiviteiten van de Vereniging 50Plus, 2 dorps wandelgroepen (woensdag en vrijdag), een wandel-app, en een jeu de boules groep op dinsdag. En er zijn meerdere yoga/pilates/fitness cursussen te volgen in de Bosduivel.

De in 2018 beoogde beweegtuin is, na onderzoek, inmiddels als streven losgelaten.

Wensen nu zijn: handhaven van de huidige activiteiten, nieuwe vormen van bewegen toevoegen, bijvoorbeeld dansen en een tweede jeu de boules baan. En er wordt gedacht aan omarming van het begrip ‘blue zone’ voor Heilig Landstichting. Blue zones zijn plekken in de wereld waar mensen gemiddeld gezonder, gelukkiger en langer leven, en die een aantal gemeenschappelijke factoren in hun levenswijze hebben, zoals veel bewegen, gezond eten, sociale cohesie, en een doel hebben in het leven.

Veiligheid

Hieronder vallen “bevorderen van veiligheid (openbare orde, verkeer) en contact met overheidsinstanties over veiligheid en leefbaarheid”. Coördinatie en uitvoering hiervan liggen bij het bestuur van de Dorpsvereniging. Er is een HLS buurtpreventie-app met 155 deelnemers. De oversteekplaats Nijmeegsebaan ter hoogte van de Andreaslaan is gerealiseerd. In de herfst 2022 was

er een fietsverlichtingsactie. Het bestuur onderhoudt contacten, deels ad hoc, met de wijkagent, met de IRIS zorg sinds hun vestiging in het Nebo-klooster, en met de Gemeente.

Het bestuur heeft niet voorzien dat de graafwerkzaamheden van Liander in 2022 zo veel impact zouden hebben.

Wensen en ideeën: Veiligheid en ruimtelijke ordening koppelen als thema in de nieuwe Dorpsagenda, te beheren door het bestuur. Contact met gemeente Berg en Dal op reguliere basis. Aandacht voor belang van voorzieningen wijk Brakkenstein (winkels, Gezondheidscentrum, Apotheek) voor met name ouderen uit ons dorp en voor de verkeersverbinding met Brakkenstein.

Duurzaamheid

“Omgaan met hemelwater, energiebesparing en -transitie, duurzame voeding en natuur”, dat waren de oorspronkelijke speerpunten. De Werkgroep Duurzaamheid, voortgekomen uit de Dorpsagenda, en bestaande uit 8 bewoners waarvan er één ook energiecoach is, is hier voortvarend mee aan de slag gegaan. Met motivatie, creativiteit en plezier staat zij garant voor diverse voorlichtings- en sociale activiteiten, heeft zij vegetarisch koken en eten op de kaart gezet, en draagt zij bij aan behoud van de natuur en het samen genieten van onze leefomgeving.

De werkgroep heeft nog diverse ideeën, en richt zich momenteel op regionale producten en biodiversiteit.

SAMENGEVAT

Onze Dorpsagenda 2019-2023 heeft een hoop in gang gezet. Denk daarbij aan het kernteam en de exploitatie van de Bosduivel, aan de werkgroep Duurzaamheid, en aan de dorps-apps. Daarnaast is het een vliegwiel geweest voor al bestaande activiteiten zoals de dorps-communicatiemiddelen, de bewegingsgroepen, en de verbinding met de Vereniging50Plus, het Oranje Comité, en (nog niet genoemd) Orientalis. De indruk bestaat dat er méér bewoners bij het dorp betrokken zijn dan in het verleden. Vrijwel alle doelen in de Dorpsagenda gesteld zijn aangepakt en uitgewerkt, dankzij de inzet van verenigingen en vrijwilligers, en de deelname van bewoners. Er wordt veel waardering en tevredenheid uitgesproken over de Bosduivel, de Vereniging 50Plus, het Oranje Comité, de Werkgroep Duurzaamheid en de Oorschelp.

HOE NU VERDER

Deze evaluatie van de Dorpsagenda 2019-2023 zal besproken worden in de ALV van de Dorpsvereniging op 28 maart a.s. Aanvullingen of opmerkingen van de bewoners worden zeer op prijs gesteld! Dat mag ook via een email naar: dorpsvereniging@gmail.com.

Daarnaast nodigt het bestuur alle bewoners uit mee te denken over de Dorpsagenda 2024-2028. In dat kader volgt er een brainstorm-avond op een vrijdag in mei, en een planning-avond in september/oktober 2023.